JOURNAL DU DEPARTEMENT DE LA FRISE.

DAGBLAD VAN HET DEPARTEMENT VRIESLAND.

MERCREDI, *le* 11 *Août* 1813. (No. 223.) *WOENSDAG*, *den* 11 *Augustus* 1813.

INTERIEUR.

INTENDANCE GÉNÉRALE DES FINANCES ET DU TRÉSOR IMPÉRIAL EN HOLLANDE.

113me LOTERIE IMPÉRIALE HOLLANDAISE.

D'après l'article 9 du décret impérial du 13 octobre 1812.

Prix fixés par les collecteurs qualifiés, à Amsterdam, pour la troisième classe de ladite loterie, dont le tirage commencera le 30 août 1813.

	Achat.	Louage.
Billet entier . .	*f* 36- 0-0	*f* 16-0-0
demi . .	- 18- 0-0	- 8-0-0
quart . .	- 9- 0-0	- 4-0-0
huitième .	- 4-10-0	- 2-0-0
seizième .	- 2- 5-0	- 1-0-0

EXTERIEUR.

SAXE.

ERFURT, *le* 25 *Juillet*.

On se rappele que le chevalier *Henri*, curé de Jéna, fut enlevé, le 26 avril dernier, de son presbytère, par un détachement de cosaques prussiens, et conduit en poste à Altenbourg, où se trouvait le général *Blucher*. On vient de recevoir des détails sur les traitemens qu'on a fait subir à ce respectable ecclésiastique: on les tient d'un officier français prisonnier qui se trouvait avec lui, et qui est de retour de sa captivité.

A son arrivée à Altenbourg, M. *Henri* subit plusieurs interrogatoires chez le commandant de la place. Un sous-officier dessina son portrait. Les soldats entrèrent de force plusieurs fois dans sa chambre pour l'insulter, sans qu'aucun chef, et même l'officier de garde, fissent la moindre démarche pour y mettre empêchement.

Le lendemain, à onze heures, le chevalier *Henri* fut envoyé à Dresde, sur une voiture où il se trouvait avec quelques officiers prisonniers. A peine furent ils en route, qu'ils se virent entourés de soldats prussiens *de la vengeance*, qui commencèrent par des mots injurieux, et qui finirent par des voies de fait. (Ces soldats portent une étoile au bonnet, et sur la giberne un médaillon émaillé, avec une inscription latine qui signifie *chacun le sien*).

Le chevalier *Henri* fut accablé de coups, couvert de boue, et reçut plusieurs blessures. Un aide-de-camp français qui se trouvait près de lui, partagea son mauvais traitement, et les prisonniers auraient été

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

GENERALE INTENDANCE DER FINANTIEN EN VAN DE KEIZERLIJKE SCHATKIST IN HOLLAND.

113de KEIZERLIJKE HOLLANDSCHE LOTERIJ.

In gevolge art. 9 van het keizerlijk decreet van den 13den october 1813.

Prijzen, door de gequalificeerde collecteurs te Amsterdam, bepaald voor de derde klasse van gemelde loterij, waarvan de trekking zal beginnen op den 30 augustus 1813:

	Koop.	Huur.
Heel lot.	*f* 36- 0-0	*f* 16-0-0
Half.	- 18- 0-0	- 8-0-0
Kwart.	- 9- 0-0	- 4-0-0
Achtste	- 4-10-0	- 2-0-0
Zestiende.	- 2- 5-0	- 1-0-0

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

SAXE.

ERFURT, *den* 26 *Julij*.

Men herinnert zich, dat de ridder *Henri*, pastoor te Jena, op den 26sten april ll., door een detachement pruissische kozakken, uit zijne pastorij opgeligt en te post naar Altenburg gevoerd werd, alwaar zich de generaal *Blucher* bevond. Men heeft bijzonderheden ontvangen, omtrent de behandelingen, welke men dien eerbiedwaardigen geestelijken heeftdoen ondergaan: men heeft deze van een' krijgsgevangen officier vernomen, die zich bij hem bevond, en welke thans uit zijne gevangenschap terug is.

De heer *Henri* onderging, bij deszelfs aankomst te Altenburg, verscheiden verhooren bij den plaats-kommandant. Een onder-officier teekende zijn portret. De soldaten kwamen herhaalde reizen in zijne kamer, om hem te beschimpen, zonder dat eenig opperhoofd, noch zelfs de officier van de wacht, den geringsten stap deden, om zulks te beletten.

Des anderendaags, ten elf uren, werd de heer *Henri* naar Dresde gezonden, op een rijtuig, alwaar hij zich met eenige krijgsgevangen officieren bevond. Naauwelijks waren zij onder weg, of zij zagen zich door pruissische soldaten van het *wraak-korps* omringd, die met hoonende gezegden begonnen, en met daadzaken eindigden. (Deze soldaten dragen eene ster op de muts, en op de patroontas, een geëmailleerd medaillon, met een latijnsch opschrift, beteekenende: *elk het zijne*.)

De ridder *Henri* werd met slagen overladen, met slijk bedekt, en bekwam verscheidene wonden. Een fransch aide-de-camp, die zich bij hem bevond, deelde in zijne slechte behandeling, en de gevangenen zouden in tegen-

lapidés en présence d'une garde de chasseurs à pied qui ne faisait rien pour calmer la multitude, sans un officier de cavalerie qui vint les dégager, et qui prit la peine de les accompagner jusqu'à portée de fusil des murs de la ville.

A Lignitz, le malheureux chevalier *Henri* fut arraché par le peuple de la voiture sur laquelle il était, et précipité sur le pavé. On le meurtrit de coups de bâton et de pierre, et l'on voulait le traîner à la potence, où son portrait était déjà exposé. Les officiers de police, à l'aide de quelques baïonettes, parvinrent à le tirer des mains de la populace, et le jetèrent dans un cachot. Depuis lors, on ne sait ce qu'il est devenu. On assure qu'on le fait voyager la nuit, chargé de fers, et qu'il doit être conduit en Sibérie. Les Prussiens accusent le chevalier *Henri* d'avoir fait guider à la bataille de Jena les troupes françaises par les catholiques du pays. Le sous-officier qui l'a arrêté dans son presbytère a été décoré. La patience et la modération que cet ecclésiastique a montrées sont dignes des plus grands éloges. L'officier dont on tient ces détails, lui a entendu dire au commandant prussien: „ L'ordre dont j'ai l'honneur d'être décoré, vous fait trembler. Si je n'étais pas chevalier de la légion-d'Honneur, vous me feriez sans doute mourir d'une manière ignominieuse; mais comme vous n'osez croire aux prochains succès dont vous dites être certain, et que vous savez que bientôt vous devrez des comptes à l'Empereur *Napoléon*, vous vous garderez bien de faire périr un de ses sujets, et surtout un de ses chevaliers de la légion-d'Honneur.

„ Vous m'accusez de préférer les Français à vous. Vous avez deviné mes sentimens: je suis Français. J'ai vécu quarante ans en Allemagne; vous savez que j'ai constamment refusé de m'y naturaliser, et je suis trop fier de mes sentimens et de mon titre de chevalier français pour en faire le sacrifice. Vous n'oserez point faire justice de moi, et je me ris des coups que me donne votre populace chaque fois que vous m'exposez à ses regards.

„ Vous m'accusez aussi d'avoir guidé l'armée française à Jena; vous ne savez à qui vous adresser pour excuser votre honte. Son guide fut l'Empereur; il est en face de vous; vengez-vous sur lui, si vous le pouvez, des coups qu'il vous a portés, et non sur moi."

Arrivés à Dresde, les officiers français prisonniers y entendirent débiter les nouvelles les plus absurdes. A en croire les officiers russes, le Roi de Saxe faisait par jour vingt lieues à franc étrier pour échapper aux Français; mais il devait bientôt revenir dans ses états et s'allier aux puissances belligérantes.

Le 1er mai, un aide-de-camp du grand-duc *Constantin*, fit une visite aux officiers français, et leur dit: „ Messieurs, j'espère que vous ne serez pas conduits en Russie; mais il faut vous détacher de la mauvaise cause pour embrasser la nôtre, qui est la seule légitime. Dans ce cas vous vivrez d'une manière fort agréable. Notre Russie est hospitalière et fertile. Nous sommes rassemblés sur la rive gauche de l'Elbe, et nous allons achever de délivrer l'Allema-

woordigheid van eene wacht van jagers te voet, die niets deed, om de menigte tot bedaren te brengen, gesteenigd zijn geworden, indien een kavalerie-officier niet toegeschoten ware, die de moeite op zich nam, om tot op een snaphaan-schot afstand der stads-muren, hen geleidde.

Te Lignitz werd de ongelukkige ridder *Henri*, door het volk, uit het rijtuig waarop hij zat, gehaald, en op de straat geworpen. Men doodde hem schier met stokslagen en steenen, en men wilde hem naar de galg slepen, alwaar zijne beeldtenis reeds hing. Het gelukte echter den beambten der politie, met den bijstand van eenige bajonetten, hem uit de magt van het graauw te redden, en men wierp hem vervolgens in een' kerker. Sedert weet men niet, wat van hem geworden is. Men verzekert, dat men hem, met ketenen beladen, des nachts doet reizen, en dat hij naar Siberie staat gevoerd te worden. De Pruissen beschuldigen den ridder *Henri*, in den slag van Jena, den katholijken van dat land tot gidsen van de fransche troepen te hebben doen dienen. De onder-officier, welke hem in zijne pastorij gearresteerd heeft, heeft een eereteeken verkregen. Het geduld en de gematigdheid, welke die geestelijke betoond heeft, zijn den grootsten lof waardig. De officier, van wien men deze bijzonderheden heeft, heeft men aan den pruissischen kommandant hooren zeggen: „ Het orde-teeken, waarmede ik de eer heb, versierd te zijn, doet u beven. Indien ik geen ridder van het legioen van Eer ware, zoudt gij mij, ongetwijfeld, op eene laaghartige wijze ter dood brengen; doch vermits gij aan de toekomstige voordeelen, waarvan gij zegt, zeker te zijn, geen geloof durft slaan, en daar gij weet, dat gij weldra aan Keizer *Napoleon* rekenschap zult moeten geven, zoo zult gij u wel wachten, een' zijner onderdanen, en voornamelijk een' zijner ridders van het legioen van Eer, te doen omkomen.

„ Gij beschuldigt mij, dat ik de Franschen boven u de voorkeur geve. Gij hebt mijne gevoelens geraden: ik ben een Franschman. Ik heb veertig jaar in Duitschland geleefd; gij weet, dat ik bestendiglijk geweigerd heb, er mij te naturaliseren en ik ben al te trotsch op mijne gevoelens en op mijn' titel van fransch ridder, om zulks op te offeren. Gij zult mij niet durven te regt stellen, en ik belach de slagen, welke uw graauw mij geeft, zoo dikwerf gij mij aan deszelfs blikken bloot stelt.

„ Gij beschuldigt mij ook nog, dat ik het fransche leger te Jena tot gids gestrekt heb; gij weet niet, tot wien gij u wenden moet, om uwe schande te verschoonen. Deszelfs gids was de Keizer; hij staat tegen over u; wreek u op hem, zoo gij kunt, wegens de slagen, die hij u heeft toegebragt, en niet op mij."

Te Dresde aangekomen, hoorden de krijgsgevangen fransche officieren de ongerijmdste tijdingen verspreiden. Volgens het zeggen van de russische officieren, legde de Koning van Saxe dagelijks twintig mijlen af, om den Franschen te ontsnappen; doch hij moest weldra in zijne staten terugkeeren, en zich met de oorlogvoerende mogendheden verbinden.

Den 1sten mei kwam een aide-de-camp van den grootvorst *Konstantijn* bij de fransche officieren een bezoek afleggen, en zeide hen: „ Mijne heeren! Ik hoop, dat gij niet naar Rusland zult gevoerd worden; doch dan moet gij u aan de kwade zaak onttrekken, om u aan de onze te verbinden, welke de eenige wettige is. In dit geval zult gij op eene zeer aangename wijze leven. Ons Rusland is gastvrij en vruchtbaar. Wij staan op den linker oever van de Elbe verzameld, en wij gaan

„ gne. Nous ne profiterons point de l'occasion d'aller „ en France; nous nous bornerons seulement à la „ renfermer dans ses anciennes limites, et nous au- „ rons assez fait pour notre gloire."

Le 2 mai, les officiers français remarquèrent une grande inquiétude peinte sur les visages; le 3, on les prévint qu'ils allaient partir, et cinq minutes après ils étaient en route. Les Saxons leur dirent: „ Quel „ que grand événement a eu lieu; les Russes se re- „ tirent."

Ils traversèrent la Saxe sans éprouver de mauvais traitemens; ils trouvèrent, au contraire, toutes les autorités locales disposées en leur faveur. Quelques magistrats leur dirent: „ Les Russes assurent que no- „ tre Roi c'est déclaré contre vous; mais nous ne le „ croyons ni ne le désirons." Ils reçurent l'accueil le plus généreux de tous les habitans, et particulièrement de ceux de Guerlitz et de Bautzen. La Silésie était dans l'état de calme le plus parfait. Ils rencontrèrent la garde impériale russe à Wilsdurff; elle était assez belle en hommes et en chevaux; mais elle était déguenillée.

Les transports russes sont très-considérables. Ils se composent d'une infinité de petits chariots découverts, attelés de trois à cinq chevaux de front, conduits par des hommes sans uniforme et sans armes. Il y a des files de cent chariots sans un seul militaire. Il leur servent à transporter du plomb en saumon, et des subsistances pour l'armée. Ils ont aussi à leur suite de nombreux parcs de charrettes de réquisition, qu'ils emploient les jours de bataille pour le transport de leurs blessés.

La marche des cosaques irréguliers est extraordinaire. On en trouve à quinze lieues en avant de l'armée russe, et il y en a à plus de vingt lieues en arrière. Ils sont divisés en une infinité de petits détachemens, suivant les routes et tous les sentiers qui traversent la pleine.

Il est faux que la guerre entreprise par la Prusse soit l'effet de la volonté nationale: les nobles et les capitalistes des grandes villes en sont partisans; mais la classe des bourgeois et les habitans des compagnes en gémissent. Il régne une profonde tristesse dans les petites villes et dans les villages. Moitié de la milice qui se trouve dans l'armée prussienne y a été conduite à main armée.

De l'aveu même des habitans du pays, la garde royale prussienne a perdu neuf hommes sur dix à Lutzen. Il y a en Prusse une réserve de landwehr qu'on dit être forte de 50,000 hommes, nombre qui paraît très exagéré. Les hommes ont été pris de l'âge de 15 à 40 ans, de manière que cette réserve ne présente que des enfans et des pères de famille. L'uniforme des landwehrs consiste en une capote bleue, un bonnet de même drap, garni de cuir, et ayant sur le devant une croix de fer blanc.

Depuis quelques mois l'armée prussienne n'est point soldée. Deux officiers de la réserve, que les Prussiens regardent comme leur second boulevard, disaient dans les premiers jours de mai: „ Nous ne sommes pas „ riches. Le Roi veut que nous le servions; mais „ s'il ne nous paie pas „ nous nous retirerons." Il n'y avait que vingt-cinq jours qu'ils étaient sous les armes. Voilà où en est déjà l'élam belliqueux des landwehrs.

(*Journal de l'Empire.*)

„ de bevrijding van Duitschland voltooijen. Wij zullen „ van de gelegenheid geen gebruik maken, naar Frank- „ rijk te gaan, wij zullen ons slechts bepalen, het „ binnen deszelfs oude grenzen te beperken, en dan „ hebben wij genoeg gedaan voor onzen roem."

Den 2den mei merkten de fransche officieren eene groote ongerustheid op, die op de aangezigten als geschilderd was; den 3den verwittigde men hun, dat zij gingen vertrekken, en vijf minuten daarna waren zij reeds onder weg. De Saxen zeiden hun: „ Er moet eenige „ groote gebeurtenis hebben plaats gehad, de Russen „ trekken terug."

Zij trokken door Saxe, zonder kwade behandelingen te ondergaan; zij vonden in tegendeel, alle de plaatselijke magten ten hunnen voordeele geneigd. Sommige overheids-personen zeiden hun: „ De Russen verzeke- „ ren, dat onze Koning zich tegen u verklaard heeft; „ maar wij gelooven zulks even min als wij het wen- „ schen." Van alle de ingezetenen, en bijzonder van die van Goerlitz en Bautzen, genoten zij het edelmoedigste onthaal. Silezie was in den volmaaksten staat van rust. Zij ontmoeten de rus-keizerlijke garde te Wilsdorff, dezelve was vrij schoon wat de manschap en paarden betreft; doch was in vodden gekleed.

Het russische transport-wezen is zeer aanmerkelijk. Hetzelve is zamengesteld uit een oneindig getal kleine open wagens, met drie tot vijf paarden naast elkander bespannen, door manschap, zonder uniform noch wapenen, geleid wordende. Er zijn treinen van honderd wagens zonder een' enkelen militair. Deze dienen hun tot het vervoeren van lood in staven, mitsgaders van levensmiddelen voor het leger. Zij hebben ook talrijke perken gerequireerde karren, welke zij op de dagen, dat er veldslagen voorvallen, tot het vervoeren hunner gekwetsten bezigen.

De marsch der ongeregelde kozakken is buitengewoon. Men vindt er, op vijftien mijlen voorwaarts het russisch leger, en daar zijn er op meer dan twintig mijlen achter hetzelve. Zij zijn verdeeld in eene menigte kleine detachementen, volgende de wegen, en alle de paden, welke de vlakte doorsnijden.

Het is onwaar, dat de door Pruissen ondernomen oorlog de uitwerking van den volks-wil zij: de edelen en de kapitalisten der groote steden zijn er aanhangers van; maar de klasse der burgers en bewoners van het platte land zuchten er onder. In de kleine steden en op de dorpen heerscht eene diepe droefheid. De helft der militie, welke zich in het pruissische leger bevindt, is er gewapenderhand naar toe gevoerd geworden.

Volgens de eigen bekentenis der lands-ingezetenen, heeft de koninklijke pruissische garde negen man van de tien te Lutzen verloren. Er bestaat in Pruissen eene landwehr-reserve, die men zegt, dat 50,000 man sterk is, één getal, dat zeer vergroot schijnt. De manschap is uit den ouderdom van 15 tot 40 jaren genomen, zoo dat die reserve niet dan uit kinderen of huisvaders bestaat. Het uniform van de landwehr bestaat in eene blaauwe jas, eene muts van hetzelfde laken, met leder geboord, en van voren een wit kruis er op.

Sints eenige maanden ontvangt het pruissisch leger geene soldij. Twee officieren van de reserve, welke de Pruissen als hun tweede bolwerk beschouwen, zeiden, in de eerste dagen van mei: „ Wij zijn niet rijk. De „ Koning wil, dat wij dienen; doch zoo hij ons niet „ betaalt, zullen wij naar huis keeren." Zij waren toen eerst vyf-en-twintig dagen onder de wapenen. Zie daar, wat er reeds van de krijgshaftige drift der landweer is.

(*Journal de l'Empire.*)

ANGLETERRE.

LONDRES, *le 27 Juillet.*

Le journal de Malte du 26 juin contient ce qui suit sur les progrès de la peste pendant le mois. Le 9 juin, 24 personnes moururent de la peste, et 25 personnes malades éprouvèrent des symptômes alarmans. Le 10, il mourut 32 personnes et 23 tombèrent malades. Le 11, 27 moururent et 40 tombèrent malades. Le 13, le nombre des morts fut le même, mais heureusement 14 individus seulement furent attaqués. Le 14, 24 morts et 17 malades. Le 15, 19 morts et 15 malades. Le 19 juin, il fut publié un journal extraordinaire contenant un compte des progrès de la maladie depuis le 15 april jusqu'à ce jour 19 juin, ainsi que des mesures adoptées par le bureau de santé pour empêcher autant que possible se fléau d'étendre ses ravages. Ce compte se termine ainsi: „ considérant que nous habitons une ville dont l'étendue n'est pas vaste quoique sa population soit immense; considérant aussi que, vu l'étendue du commerce qu'elle fait, le peu de largeur des rues, la forme close des maisons dans lesquelles sont entassés les habitans, on aurait pu craindre que la peste eût exercé beaucoup plus de ravages dans l'île; il paraît cependant que ses progrès ont été lents et peu meurtriers, puisque depuis le 18 avril jusqu'à ce jour, on compte 500 personnes seulement mortes de la peste; mortalité qui, comparée avec l'immense population de la place, ne peut être regardée comme prodigieuse. Les soins infatigables du gouvernement et des comités de l'île ont empêché qu'elle ne fût plus grande." (*Moniteur.*)

ETATS-UNIS.

CHARLESTON, *le 3 Mai.*

Nous sommes bloqués par trois vaisseaux de guerre, qui viennent de capturer trois bâtimens de côte, dont l'un est richement chargé. (*Moniteur.*)

BALTIMORE, *le 6 Mai.*

Il a été proposé de lever 2000 hommes de troupes régulières pour la défense de cette ville, en donnant un engagement de 100 dollars à chaque homme. Le nombre d'hommes qui souscriront cet engagement est très-considérable.

Extrait d'une lettre de Washington, du 18 mai.

J'ai rencontré le général *Hampton* qui était venu voir Baltimore; il part précipitamment pour Norfolk, un exprès étant arrivé de cette ville, et apportant au gouvernement la nouvelle que la flotte ennemie était considérablement augmentée dans la baie de Lynnheven, on l'évalue à 25 ou 27 voiles; mais suivant les meilleurs renseignemens, elle est forte de 35 voiles. Cette ville, comme vous pouvez le penser, est dans une forte agitation. (*Moniteur.*)

ENGELAND.

LONDEN, *den 27 Julij.*

Het dagblad van Maltha, van den 26 junij, behelst het volgende, omtrent de voortgangen van de pest, gedurende de maand. Den 9 junij stierven 24 personen door de pest en 25 personen, ziek daarvan zijnde, ondervonden ongerustmakende kenteekenen. Den 10den stierven 32 personen en 23 werden ziek. Den 11den stierven 27 en 40 werden ongesteld. Den 13den was het getal der dooden hetzelfde, maar gelukkiglijk werden er alleen 14 personen aangetast. Den 14den, 24 dooden en 17 zieken. Den 15den, 19 dooden en 19 zieken. Den 19 junij werd er een extra-ordinaire-courant uitgegeven, behelzende een verslag van de voortgangen der ziekte sedert den 15 april tot aan den dag van heden den 19 junij, gelijk mede de maatregelen, door het bureau van gezondheid te werk gesteld, om zoo veel mogelijk deze plaag te beletten, hare verwoestingen uit te breiden. Dit verslag eindigt aldus: „ Overwegende, dat wij eene stad bewonen, waarvan de uitgestrektheid niet groot is, hoewel derzelver bevolking ontzaggelijk is; overwegende mede, dat, aangezien de uitgebreidheid van den handel, dien zij drijft, de weinige ruimte der straten, en den gesloten aanleg der huizen, waarin de inwoners opgehoopt zijn, men had kunnen vreezen, dat de pest nog veel grooter verwoestingen in het eiland had aangerigt, schijnt het echter, dat derzelver voortgangen langzaam en weinig moorddadig zijn geweest, dewijl sedert den 18 april tot op heden men slechts 500 aan de pest gestorven personen telt; eene sterfte die, vergeleken met de ontzaggelijke bevolking van de stad, niet als overmatig kan worden aangemerkt. De onvermoeibare zorgen van het gouvernement en van de comités van het eiland hebben belet, dat zij niet veel grooter was." (*Moniteur.*)

VEREENIGDE-STATEN.

CHARLESTON, *den 3 Mei.*

Wij worden door drie oorlogschepen geblokkeerd, die drie kustvaarders genomen hebben, waarvan de eerste rijk geladen is. (*Moniteur.*)

BALTIMORE, *den 6 Mei.*

Er is voorgeslagen, 2000 man geregelde troepen voor de verdediging van deze stad te ligten, ieder man 100 dollars op pand gevende. Het getal manschap, welke die verbindtenis teekenen zullen, is zeer aanmerkelijk.

Uittreksel uit een' brief van Washington, van den 18 Mei.

Ik heb den generaal *Hampton* ontmoet, die van Baltimore gekomen was; hij vertrekt haastiglijk naar Norfolk, dewijl er in die stad eene expresse aangekomen was, die het gouvernement de tijding gebragt heeft, dat de vijandelijke vloot in de baai van Lynnheven aanmerkelijk vermeerderd was. Men begroot dezelve op 25 of 27 zeilen; maar volgens betere berigten is dezelve 35 zeilen sterk. Die stad, zoo als gij zulks kunt denken, is in groote verwarring. (*Moniteur.*)

HUWELYKS-BERIGTEN.

*** Heden zijn ondertrouwd,

YSBRECHTUM, den 8 van oogstmaand 1813.

D. J. HSZ. DE CLERCQ, *prop. in de H. Godgeleerdheid.*
En W. G. VISSER.

*** Heden morgen, ten 9 uren, werden wij in diepen rouwe gedompeld, door het afsterven van ons zoontje PIETER, slechts 18 weken en 5 dagen oud zijnde.

FRANEKER, den 8 augustus 1813.

K. J. OVERBEEK,
A. OVERBEEK, geboren KLOMP.

LEEUWARDE chez D. R. SMEDING et M. KOON.

B L A D

VAN

AANKONDIGINGEN, BEKENDMAKINGEN,

EN

ONDERSCHEIDEN BERIGTEN

VAN

LEEUWARDEN.

1813. **No. 96**

WOENSDAG, den 11 Augustus.

De onder-prefekt van het arrondissement Winschoten adverteert, by dezen, dat, wegens het arrondissement, eene fraaije

G O U D E N   D R A V E R S   Z W E E P,

zonder eenige inlage of kosten, zal worden gegeven, aan hem, welke by gelegenheid van het feest van den 15 dezer, den wedloop zal gewonnen hebben, welke alsdan staat gehouden te worden te Winschoten, en op dien namiddag, precies ten twee uren, zal beginnen.

Dat alle paarden op dezelve zullen worden toegelaten, welke nog geene gouden zweep elders hebben gewonnen, mits van zesfen klaar zynde, tot genoegen van keurmeesters; en dat de keuring en aanteekening zal plaats hebben, des namiddags ten één uur, voor het huis der gemeente.

Men zal zorgen, dat by die gelegenheid tevens, na afloop der harddravery, tot andere gepaste volksvermakelykheden gelegenheid zy.

WINSCHOTEN, *De onder-prefekt,*
den 4 augustus 1813. D. R. MODDERMAN.

HARDZEILDERY TE SNEEK.

DE MAIRE VAN DE STAD SNEEK gedenkt, op ZONDAG den 15den AUGUSTUS 1813, TER LUISTERRYKE VIERING VAN DE GEBOORTEDAG VAN ZYNE MAJESTEIT DEN KEIZER EN KONING, aldaar te laten verhardzeilen:

DRIE FRAAIJE BESCHILDERDE ZYDEN VLEUGELS MET ZILVEREN SCHEERHOUTEN EN TUIGJES.

En wel een door jagten van 24 voeten en daar boven, een door jagten beneden de 24 voeten, en een door booten. Zullende diegenen, welke ter mededinging verkiezen te worden toegelaten, zich ten dien dage des voormiddags van elf tot twaalf uren, aan het Stedehuis te Sneek moeten aanmelden.

De maire voornoemd,
W. OLIVIER.

Le procureur impérial près le tribunal de première instance, séant à Leeuwarde, invite chacun à qui on a volé les effets suivans:

Une MONTRE D'ARGENT, garnie d'une platine d'argent, et d'un étui d'argent, marquée *Walter*, London.

Une paire de BOUCLES D'ARGENT, marquée M. K.

Une paire de BOUCLES D'ARGENT, marquée K. P.

De se présenter VENDREDI prochain, le 13 AOUT, l'avant-midi de onze heure à midi, au parquet à s'Landshuis, à Leeuwarde.

Le procureur susdit,
W. W. NOODT, *subst.*

De keizerlyke procureur by de regtbank ter eerfter inftantie, zitting houdende te Leeuwarden, noodigt dengeen uit, van wien de navolgende goederen mogten geftolen zyn, als:

Een ZILVER ZAK-HOROLOGIE, met zilveren plaat en eene zilveren kast, gemerkt *Walter*, London.

Een paar ZILVEREN BROEKGESPEN, gemerkt M. K.

Een paar ZILVEREN SCHOENGESPEN, gemerkt K. P.

Om zich op VRYDAG aanftaanden, den 13 AUGUSTUS, van elf tot 12 uren, op het parquet, op het Landshuis te Leeuwarden, te vervoegen.

De procureur des Keizers voornoemd,
W. W. NOODT, *Subftituut.*

Mr. G. J. KEIZER, keizerlyk notaris, refiderende te Groningen, is voornemens, op VRYDAG den 13 AUGUSTUS 1813, ten huize van den logementhouder *E. VAN DER MOLEN*, aan de Groote-markt, te Groningen, des avonds ten 6 uren, by publieke veiling, te houden door de procureurs J. VERSTEEG en ZOON, te koop te prefenteren:

I. Eene nette doortimmerde HEEREN HUIZINGE, ftaande te Groningen, aan der Aa, letter A, no. 729.

II. Een FABRYK, zynde eene WYN-AZYN-MAKERY, achter no. 1.

Welke goederen kunnen bezien worden, op WOENSDAG den 11 AUGUSTUS, des voormiddags van 10 tot 12, en des namiddags van 2 tot 5 uren.

Met vereischt confent zal de kastelein te Vrouwen-Parochie, by gelegenheid der JAARMARKT aldaar, op MAANDAG den 16 AUGUSTUS 1813, laten VERHARDDRAVEN, en aan den eigenaar van het fnelloopendst paard vereeren:

EEN FRAAI GEREID en HOOFDSTEL.

Zullende de inteekening en keuring op voorfchreven datum, des namiddags ten één uur, op de gewone plaats gefchieden; en worden geene paarden ter inteekening toegelaten, die een prys hebben gewonnen, of welke om gebreken niet aan goedkeuring der keurmeesters beantwoorden.

Uit de hand te koop, eene zoo goed als nieuwe looden BLAAUW-KUIP, welke kan bevatten 40 emmers water; omtrent het een en ander kan men nader informatie bekomen aan het bureau van dit blad.

De notaris C. SCHULTZ zal, op MAANDAG den 16 AUGUSTUS 1813, des avonds ten 5 uren, by *T. SINIA*, op de Doele te Leenwarden, by strykgeld, verkoopen:

I. Eene groote en met diverse vertrekken voorziene HERBERG, met daar achter een na den smaak getimmerde overdekte KOLFBAAN, gemerkt letter L, no. 18, staande op den Grachtswal, te Leeuwarden, van ouds bekend onder den naam van *DE DOELE*; aanstonds na den finalen palmslag te aanvaarden.

Iemand inmiddels uit der hand, deze huizinge en herberg willende koopen, vervoege zich by den notaris.

II. Een STOEL, in de groote kerk, te Leeuwarden, no. 3, letter E, uitgeld doende in het jaar *f* 2 - 12: aanstonds te aanvaarden.

De notaris C. SCHULTZ, in zyne qlt., zal, ten overstaan van den notaris T. BAVIUS, by strykgeld, verkoopen: Vyf pondematen kostelyk BOUWLAND, gelegen bezyden de Dokkumer-Ee, op Kamstraburen buiten Leeuwarden, door de eigenaren thans gebruikt, en, na dat de vrucht van het land zal zyn, vry te aanvaarden; hebbende tot naastlegers, *Meindert Bokma de Boer*, ten Oosten en Noorden; *Pieter de Vries*, ten Westen, en de Oude-Meer, ten Zuiden. Wie hieraan gadinge maakt, kome op ZATURDAG den 14 AUGUSTUS 1813 by de finale adjudicatie, des namiddags ten drie uren, ten huize van de wed. *VAN LINGEN*, in het Nieuwe Blaauwhuis, te Leeuwarden, en koope op conditien, inmiddelen tyde by voornoemde notarien te zien.

H O U T - V E I L I N G.

Op MAANDAG, den 16 AUGUSTUS 1813, des morgens ten 9 uren, op het Vallaat by Leeuwarden, ten overstaan van den keizerlyken notaris J. C. BERGSMA: bestaande in eene party van 2000 stuks VUGTEN PLANKEN, van diverse lengte en dikte, 20,000 voet kleine LAT, 8000 voet ligte en zware STEK-LAT, eene groot party vuren en greenen RIB, eene party JUFFERS, KOLDERS, en wat meer op den dag des verkoops genummerd zal liggen.

De keizerlyke notaris K. J. VAN DER VEEN, te Dragten, zal, op VRYDAG den 13 AUGUSTUS 1813, des namiddags ten 2 uren, ten huize van *KLAAS BRANDTJES VEENSTRA*, herbergier in de Rottevalle, publiek, by strykgeld, presenteren te verkoopen:

I. Eene HUIZINGE, voorzien van twee KAMERS, met HOVINGE, BOOMEN en PLANTAGIE cum annexis, gelegen op het West van Oostermeer, naby de Rottevalle, gemerkt met no. 192, laatst by wylen *Haaike Melchers Visser* bewoond, met hierby een POLLE LEYEN, aldaar, en ongeveer 2 mad ONDERGRONDEN of WATER, mede aldaar, in de Lange Leijen, by de Luttjeburen.

II. Een stuk HOOILAND, groot ongeveer ½ mad, en het WATER daarby behoorende, gelegen in de Leyen, onder Opeinde; en

III. Ongeveer één pondemate HOOILAND, en twee mad HOOILAND en ONDERGRONDEN, aldaar.

J. VAN EYCK, deurwaarder by het vredegeregt van het kanton Rauwerd, gedenkt, op WOENSDAG den 18 AUGUSTUS 1813, des namiddags ten 2 uren, op *MAMMEMA STATE*, te Jelsum, by boelgoed, te verkoopen:

Eene schoone party allerbeste BOOMVRUCHTEN, in het Buitenhof aldaar, waaronder beste fyne TAFEL-APPELS, dito PEEREN, enz.

De keizerlyke notaris D. SURINGAR, te Beetsterzwaag, zal, met consent van den heere president van het tribunal, te Heerenveen, publiek, verkoopen:

Zes perceelen ROGGE, op het land van *GOSSE CORNELIS NYBOER*, te Bakkaveen.

Wie gadinge maken, kunnen komen, op VRYDAG den 13 AUGUSTUS 1813, des namiddags ten 4 uren, ten huize van *R. H. SLUITER*, te Bakkaveen.

De notaris STINSTRA, te Franeker, zal, op DONDERDAG den 26 AUGUSTUS 1813, by de beschryvinge, en den 9 SEPTEMBER 1813, by de verhooging en den finalen palmslag, telkens des namiddags ten 2 uren, in de herberg *DE BOGT VAN GUINÉ*, te Franeker, publiek, by strykgeld, aan den meestbiedenden, presenteren te verkoopen:

Veertien en een halve pondematen LOSLAND, zynde GREIDE, gelegen in stukken, onder den dorpe Hitsum, by *Sybren Sytses Jaarsma* in gebruik; MARTINI 1813 te aanvaarden.

De keizerlyke notarissen F. T. POSTHUMUS, te Beetsterzwaag, en K. J. VAN DER VEEN, te Dragten, zullen in het openbaar, by boelgoed, presenteren te verkoopen:

Levendige HAVE, bestaande in PAARDEN, KOEYEN, RIEREN, JONGVEE, SCHAPEN en ZWYNEN; eene party te VELDE STAANDE VRUCHTEN, van Rogge, Haver, Boonen, Aardappels en Boekweit; benevens MEUBELEN, INBOEDEL, HUISGERADEN, MELK- en BOEREN-GEREEDSCHAPPEN, linnen en wollen, bedden en beddekleederen; eene party WOL, en hetgeen meer ten voorschyn zal worden gebragt.

Wie daaraan gadinge maken, komen, op DONDERDAG den 12 AUGUSTUS 1813, des morgens ten 9 uren, ten sterfhuize van *AUKJEN GAUKES*, weduwe van *OEDS OEDZES*, te Bakkaveen.

* * * Alhier is gearriveerd een KOOPMAN hebbende eene party allerbeste geleerde GOUDVINKEN, die met en zonder aanspreken allerlei DEUNTJES FLUITEN, verkoopt dezelve voor een' civielen prys, en is gelogeerd by *R. J. WAGENAAR*, in den Gouden Wagen, by de Lange Pyp, te Leeuwarden.

§ § § SIMON en PHILIP ABRAHAMS NOORDWAL, te Gordyk, adverteren, dat zy zyn geautoriseerd door mynheer de prefekt van het departement Vriesland, tot het splissen van loten, in de Keizerlyke Hollandsche LOTERY. Bovengemelden houden groot CONTRABOEK; verzoeken een ieders gunst en recommandatie.

De notaris JAN KLAASESZ presenteert publiek, by strykgeld, te verkoopen:

Eene kostelyke ZATHE en LANDEN, groot 41 pondematen, staande en gelegen onder Ternaard, by *Jan Helbeda*, als eigenaar bewoond; zynde de landen naar het afspeen der VRUCHT en de huizinge op den 12 MEI 1814 vry te aanvaarden.

Wie gadinge maakt, kome, op ZATURDAG den 21 AUGUSTUS 1813, des namiddags ten twee uren precies, ten huize van *GATZE PIVE*, kastelein in den Posthoorn, te Dokkum.

De notaris MEBIUS zal, op WOENSDAG den 18den AUGUSTUS 1813, des namiddags ten 3 uren, ten huize van *TJEPKE THOMAS HOEKSTRA*, kastelein, te Marssum, by boelgoed, verkoopen:

Tien pondematen uitmuntend op steek staande HAVER, aan de Rasumer-dyk, onder Marssum, en zulks in vier percelen.

De KERKVOOGD van den dorpe Westermeer presenteert, onder nadere approbatie van den heer ryks-baron, ridder van het legioen van Eer, prefekt van het departement Vriesland, ten overstaan van den notaris L. J. MOOI, residerende te Nyehaske, by het Heerenveen, publiek aan den meestbiedenden te verhuren, voor den tyd van vyf aaneenvolgende jaren, in te gaan het *eerste perceel* met ST. PETRI, den 12 MEI en ST. JACOBI; het *tweede* met ST. PETRI en den 12 MEI, en het *derde* met den 12 MEI; alle in den jare 1814, en te eindigen op gelyke tyden, in den jare 1819:

I. Eene heerlyke ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHURE cum annexis, staande en gelegen in no. 1, 2, 3, 4 en 5, te Westermeer, by de Joure, groot ongeveer 154 pondematen, zynde de huizinge gequoteerd met no. 1; by *Jeltje Douwes*, weduwe *Klaas Jans*, in gebruik.

II. Eene dito ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHURE cum annexis, staande en gelegen aldaar, *LUGTENVELD* genaamd, groot ongeveer 150 pondematen, de huizinge gequoteerd met no. 15; by *Bartele Pieters Lugtenveld*, in gebruik.

III. Eene zeer wel ter neringstaande HUIZINGE en HERBERG, met hare STALLINGEN cum annexis, staande en gelegen op de Joure, *HET TOLHUIS* genaamd, mitsgaders de profyten en tollen van de daarby zynde BRUG, thans by den kastelein *L. Zeveryn*, in gebruik.

Wie hier aan gadinge maken, komen, op DINGSDAG den 31 AUGUSTUS 1813, des voormiddags ten 10 uren, ten huize van *L. ZEVERYN*, kastelein in het Tolhuis op de Joure, by de beschryving en den palmslag, en huren alsdan op voor te lezen geäpprobeerde voorwaarden, welke van stonden af ten kantore van den notaris *L. J. Mooi*, te Nyehaske, zyn te verhemen.

(S) (S) (S)

By J. KAMP, mr. SCHOENMAKER, in de St. Jacob-straat, no. 113, te Harlingen, zyn te bekomen: Beste HOLLANDSCHE LAARZEN, tot eenen civielen prys; verzoekt een ieders gunst en belooft eene prompte behandeling.

PRYS-COURANT VAN EFFECTEN.

Beurs te Amsterdam, den 7 Augustus 1813.

Holland, inschrijvingen op het grootboek	2½	pCt.	11⅞	à	12
——— idem idem	2¾	———	11½	à	12
——— idem idem	3	———	13¾	à	13⅞
——— idem idem	3½	———	14¾	à	15¼
——— idem idem	4	———	16¾	à	17¼
——— idem idem	4½	———	18¼	à	18¾
——— idem idem	5	———	21¾	à	22
——— idem idem	5½	———	23½	à	24
——— idem idem	6	———	25½	à	26
Recep. cert. idem van 30 millioen 1808.	7	———	28½	à	29
——— obligatien . . . 20 idem . . . 1804.	5	———	11	à	11½
——— domein rescriptien	4	———	42¾	à	43½
Bons van het syndikaat 3de serie . . .	5	———	99¼	à	99¾
Idem idem, 4de serie	5	———	90½	à	91
Idem idem, 5de serie	5	———	76¾	à	77½
Idem idem, 6de serie	6	———	68½	à	69¼
Idem idem, 7de serie	5	———	65	à	66
Idem idem, 8ste serie	5	———	62	à	63
Oblig. van Amsterdam	3	———	29½	à	30½
——— idem van 1791 en 1796 . . .	3½	———	31½	à	32½
——— idem van 1791 Ct.	4	———	35¾	à	36¾
——— idem van 1791	4	———	35¼	à	36¼
——— Wisselbank idem 1796	4	———	35¾	à	36¼
——— idem van 1805	4	———	35¾	à	36¾
——— idem van 1808	4	———	35¼	à	36¼
Amerika obligatie bij *Staphorst* en *Hubbert* van januarij 1791.	6	———	50	à	51
——— idem idem bij idem van sept. 1790.	7¼	———	59	à	60
——— idem idem bij idem op 3 en 6 pCt. fondsen, april 1791.	5½	———	50½	à	51¼
——— idem idem bij idem van julij 1791.	5½	———	47½	à	48
——— idem idem junij en november .	4½	———	41½	à	42½
——— aandeelen in 6 pCts. associatien bij *Staphorst* 1805.	5½	———	87¼	à	87¾
——— obligatie liquidatie debt. by *Crommelin en zonen*	6	———	108	à	110

——— idem idem bij idem 15 nov. 1790.	7	———	85 à 86
——— idem op 6 en 3 pCts. fondsen bij idem 15 junij 1791.	5½	———	70 à 71
——— idem deffered debts, bij idem .	6	———	79¾ à 80¾
——— idem liquid. debt bij *Texier* C. S.	6	———	87 à 90
——— idem idem bij *Croese en Comp.*	6	———	62 à 64
——— idem idem bij idem	5½	———	54 à 55
——— idem idem bij idem	4½	———	47½ à 48½
——— idem idem bij *Hope en Comp.* C. S.	5½	———	98 à 98½
——— op de bank, bij *Dull*	4	———	à
Denemk., op de kroon, bij *Finman* . .	4	———	à
——— op de tollen, bij idem . . .	4	———	40 à 41
——— aziatische compagnie	5	———	à
Spanje, negotiatie bij *Hope en Comp.* 1805.	5½	———	21½ à 22½
——— idem idem . . . . . . 1807.	5½	———	18½ à 19½
Oostenr., op de weener bank bij *Golle en C.*	5	———	à
Certificaten op dezelve, bij *Goll en Comp.* . . .			19¾ à 10¾
Rusland, bij *Hope en Comp.*	5	———	42 à 43
Portugal, bij idem	5	———	87 à 88
Napels, bij idem	5	———	98 à 98½
——— bij *Lamaison en Bouwer*, c. s.	5	———	41½ à 42
Sweden, bij *Hogguer en Hasselgreen* .	5	———	28½ à 30½
Pruissen, bij de wed. *Uberfeldt en Serrurier*	5	———	à
——— van *Halmael en Hagedoorn* . .	5	———	à
Silesien			7 à 9
Beyeren, betaalbaar te Amsterdam . .	6	———	86 à 92
Mecklenburg-Strelitz, bij *Köning en Comp.*	6	———	95½ à 96½
Fransche fondsen	5	———	75½ à 76½
Certificaten bij *Ketwich en Voombergh* c. s.	5	———	73½ à 73¾

SPECIE-KOERS.

Amsterdam, den 7 *Augustus* 1813.

GOUDE SPECIEN.

Nieuwe dukaten	per stuk	f 5 : 19 à f 6 - 1
Oude dito	———	- 5 : 19 - f 6 - 1
Ligte dito	bij de once	- 50 : 8 - 10
Souvereinen	per stuk	- 16 : 12 - 13
Spaansche pistolen	by de once	- 43 : 12 - 14
Spaansche quadrupels	per stuk	- 38 : 16 - 17
Fransche pistolen	per once	- 45 : 2 - 4
Pruissische dito.	per stuk	- 10 : 4 - 6
Lunenburger dito	———	- 10 : 4 - 6
Nieuwe louis d'or	———	- 11 : 9 - 10
Zonne dito	———	- 11 : 12 - 13

Napoleons d'or		-	9 : 16 - 19
Guinjes		-	12 : 12 - 13
Karolinen		-	11 : 12 - 13
Baren goud Goude crusaden	}	-	15¼ à 15½ pCt.

ZILVERE SPECIEN.

Mexikanen	per stuk	-	2 : 10¾ a 11¼
Fransche rijksdaalders		-	2 : 10 - 10½
Fransche kroonen		-	2 : 16 - 16½
Vyf francs		-	2 : 8½ - 9
Brabandsche kroonen		-	2 : 14½ - 15
Russische roebels		-	1 : 10 - 11
Fijn zilver	per mark	-	26 : 3 - 5
Dito van 11 penningen		-	25 : 18 - 19
Dito van 9 penningen en daaronder		-	25 : 15 - 16
Spaansche dukatons	per stuk	-	3 : 3 - 6
Hollandsche en ✠ rijksdaalders		-	2 : 10 - 0
Nieuwe rijksdaalders		-	3 : 0 pCt.

WISSEL-KOERS.

Amsterdam, den 7 *Augustus* 1813.

Madrid	96¼	g	in spec. — do. 1 uso. op 2 u.
Bilboa	96¼	g	
Kadix		g	
Sevilie		g	
Lissabon		g	
Porto		g	
Venetie		soldi picculi	
Napels	79¼	g	
Livorno	94½	g	
Genua	90	g	
Parys	57¼	g	op zigt.
Parys	56¼	g	op 2 uso.
Bordeaux	56¼	g	op ½ uso.
Hamburg kort	35¼		stuiv.
Hamburg 2 maanden	35½		
Weenen 6 weken	23¼		
Zeeland	2		pCt.
Rotterdam	½		

AGIO 2 pCt.

Te LEEUWARDEN, bij D. R. SMEDING.